

Motion till riksdagen 2020/21:3849

av Johan Forssell m.fl. (M)

med anledning av skr. 2020/21:69 2020 års redogörelse för tillämpningen av lagen om särskild utlänningskontroll

---

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen skyndsamt bör återkomma till riksdagen med förslag om ny och skärpt lagstiftning om utlänningskontroll som utgör kvalificerade säkerhetshot, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att undanröja hinder för utvisning genom s.k. diplomatiska garantier och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen inom tre månader ska tillsätta en utredning som ska se över vilka ytterligare åtgärder som behöver vidtas för att samhället ska kunna skydda sig mot personer som anses utgöra säkerhetshot, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Lagen om särskild utlänningskontroll fyller en viktig funktion för Sveriges säkerhet genom att särskilda åtgärder kan vidtas gentemot utlänningskontroll som bedöms utgöra kvalificerade säkerhetshot.

I samband med den s.k. terroröverenskommelsen 2017 förband sig regeringen att se över lagen om särskild utlänningskontroll. Dessförinnan hade Säkerhetspolisen i en särskild inlägga till regeringen påtalat att lagstiftningen var otydlig, svårtolkad och svårtillämpad. Trots detta tog det regeringen mer än ett år efter terroröverenskommelsen att tillsätta en utredning och först i mars 2020 lämnade utredningen sitt betänkande. Utredningen föreslog en helt ny lagstiftning med ikraftträdande den 31 juli 2021. Det står nu klart att riksdagen inte kommer att hinna behandla en sådan lagstiftning innan sommaren. Det kommer alltså att ha tagit minst fyra år från att regeringen förband sig att se över lagen om särskild utlänningskontroll tills en ny lagstiftning kan träda i kraft.

Moderaternas utgångspunkt är att utländska medborgare som utgör hot mot Sveriges säkerhet ska lämna landet. Om det av olika skäl inte är möjligt behöver dessa personer hållas i förvar eller övervakas på ett betryggande sätt.

Det är nu angeläget att regeringen snarast återkommer med ny och skärpt lagstiftning avseende personer som utgör kvalificerade säkerhetshot, med utgångspunkt i utredningens förslag. Den nya lagstiftningen bör innebära ökade möjligheter att utvisa aktuella personer, skärpta straff för den som bryter mot återreseförbud eller anmälnings-skyldighet, mer ingripande anmälnings-skyldighet samt ökade möjligheter att använda tvångsmedel.

I flera uppmärksammade fall har utländska medborgare som utgör säkerhetshot försatts på fri fot på grund av att det har funnits verkställighetshinder. Personer som av både regeringen, Säkerhetspolisen och Migrationsverket har bedömts utgöra hot mot Sveriges säkerhet kan alltså i princip röra sig fritt i det svenska samhället.

Utredningen hade emellertid inte i uppdrag att se över lagstiftningen för dessa situationer, när utvisning inte kan ske på grund av verkställighetshinder. Riksdagen tillkännagav därför till regeringen i maj 2020 att regeringen skyndsamt ska tillsätta en ny utredning som ska se över vilka ytterligare åtgärder som behöver vidtas för att samhället ska kunna skydda sig mot personer som anses utgöra säkerhetshot. Någon utredning om detta är fortfarande inte tillsatt. Det är angeläget att en sådan utredning kommer till stånd så snart som möjligt, senast inom tre månader.

Regeringen behöver också vidta ytterligare åtgärder för att fler utvisningar ska kunna verkställas. Exempelvis bör hinder mot att verkställa utvisningar kunna undanröjas genom s.k. diplomatiska garantier. Diplomatiske garantier kan ingås med andra stater i enskilda fall, men det bör även vara möjligt att gå längre och pröva att införa den typ av system som exempelvis finns i Storbritannien. Det innebär att generella avtal med diplomatiska garantier ingås med andra länder dit personer kan utvisas. Moderaterna har också föreslagit att Sverige bör ställa krav på ursprungsländer som även tar emot svenskt bistånd att samarbeta vid återtagande av sina medborgare. Konsekvensen av att vägra ta emot sina medborgare som nekats rätt att vistas i Sverige bör vara att hela eller delar av biståndet dras in.

Johan Forssell (M)

Emma Ahlström Köster (M)

Mikael Damsgaard (M)

Ellen Juntti (M)

Sten Bergheden (M)